

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četrt leta	2—	četrt leta	5—
na mesec	1—	na mesec	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vraca.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Bezede in dejanja.

(Iz visokošolskih vrst.)

Slovenski javnosti je še gotovo v živem spominu, kako so nemški dijaki na Dunaju hoteli Slovencem onemogočiti visokošolske študije in se tako odkričati neljube jim konkurenco. Ravno na cesarjev jubilej, 2. decembra l. l. so zasedli dunajsko dijaško kulinijo in izgnali iz nje čez 1000 slovenskih in slovanskih dijakov, ki so morali potem s praznimi želodci praznovati vladarjev jubilejni dan. Ni pa tudi še pozabiljeno, da so nemški dijaki potem zahtevali od kuratorija dijaške kulinje odškodnino za to, ker so v času zatvoritev kulinje — kar so sami povzročili — moralni drugod jesti. In znano je tudi, da je kuratorij dal tem nesramnežem 1000 K.zato pa zvišal cene hrani, tako da morajo zdaj slovenski dijaki plačevati nagradu nemškim nestrpnejšem, ki so zakrivili zatvoritev kulinje.

Vse to je še znano.

Toda nemški radikaci niso mirovali. Hodijo svojo pot: onemogočiti nam študije, da si tako preskrbe nemoteno hranjenje pri državnih jaslih. In v novejšem času so spet napravili korak bliže k cilju.

Že v jeseni so stavili zahtevo, da se jim da v dijaški kulinji poseben oddelek. Seveda so se bali, da bi se okužili, če bi z nami sedeli pri isti mizi. In kuratorij je ugodil njihovi želji. Odkazal jim je dve posebni sobi, ki jih je nalačaš zato naje. In takoj imata zdaj nad 1000 dijakov stare prostore, med tem ko dobe komaj dve stotini nemških radikalcev nove. No, to še ne bi bilo tako hudo. A za stroške se gre. In te bono nosili mi! Ker so zdaj izdatki za najetje novih prostorov narastli, se bodo cene hrani zvišale in mi bomo zopet tisti, ki bomo plačevali Nemcem luksus posebnih prostorov. Tako je razsodil kuratorij, v katerem sede zvezine visokošolski rofesorji, ki na svojih katedrah redajo o pravici, v praksi pa ji nalogajo batin in bre!

Nemci so potentakem zopet kranki dalje v svojem stremljenju. Kdor pozna nihjovo, v tem naravnost neizpreno eneržijo, ve, da odslej ne bo do mirovali, dokler ne dosežejo polnoma svojega uspeha.

Nazadnje Nemcem tega ni tako zameriti. Dalajo pač v svojem interesu in da pri tem pritiskajo druge, je naravno. Toda nemaravno je od nas, da se ne branimo. Ne samo, da naši

poklicani može ne store nikakega koraka, da se nemškim radikalcem stopi nekoliko na prste, ampak vsa znamenja kažejo, da je edina rešitev iz teh pristno avstrijskih škandalov — ustanovitev slovenske visoke šole — šedalečdaleč v megleni neskončnosti. Naj navedeni nekoliko spominov iz nedavnega časa.

»Slovenec« z dne 7. decembra 1908 poroča o dijašk. shodu na Dunaju dne 3. decembra 1908, da je tam v imenu »Narodne zvezek« govoril pol-slanec dr. Korošec sledče:

»Pozdravljam vse navzoče v imenu vseh slovenskih, srbskih in hrvaških poslancev, ki smo sedaj združeni v eni »Narodni zvezki«. (Gromovito odobravanje!) Prišel sem v imenu vseh dokumentirat, da smo solidarni z vami. Premalo bi bilo, če bi prišel samo dokumentirat. Od namorate in imate pravico, da zahtevate, da Vam pomagamo v boju za našo univerzo. Italijani so z revolverji potisnili laško univerzo v ospredje. Oni bodo dobili svojo univerzo, ker to zahteva zunanjia politika, ravno tako notranja, dasiravno ne toliko, kakor našo, ampak g. Tittoni rabi pomoči in baron Aerenthal mu pomaga. Toda istočasno z italijanskim vsečiličsem se mora rešiti tudi slovensko. In predno ste se vi zbrali tukaj, in predno smo slišali vaše želje, je »Narodna zvezka« že sklepala o tej stvari. Sklenili smo: Med italijansko in slovensko univerzo mora biti strogi junktum. Mi priznavamo Italijanom pravico do univerze, ker jo po narodnem načelu, ki je sedaj glavno, priznavamo vsakemu narodu. »Narodna zvezka« vzame slovensko vsečiličko vprašanje z vsemi silami v svoje krilje; strašili se ne bomo niti najhujše opozicije. Paralelno se mora rešiti. »Zvezka« je dovolj močna, da spravi to vprašanje vsaj korak naprej. Vsi člani »Zvezek« so zavezani v proračunski debati vedno in vedno poudarjati to točko, in prvi govornik, posl. Fon, je to že storil. Slovensko univerzo bomo branili z vsemi silami. Označili smo pred vsem, kar nas z Italijani razdržuje. Ne pričustimo, da stoji italijanska univerza v Trstu. Mnenje vseh Jugoslovenskih poslancev in celega jugoslovenskega naroda je: Trst spada v našo interesno sfero; zato ne dovolimo italijanskih kulturnih zavodov v Trstu, ker bi s tem vzdržali svoje nasprotnike. — S tem mislim, sem dal tudi smer debati: »Slovensko univerzo v Ljubljano«. Na praktično stvar vas opozorim: o vseh dogodkih na u-

niverzi, v menzi in podpornih družtvih informirajte našo »Narodno zvezko«, ki bo vse storila, da vam da popolno pomoč. Izrekli smo se tudi za reciproteto zagrebških izpitov. Želimo vam uspeh na celih črti. U-pam, da ste zadovoljni vi in ves narod.« (Burno odobravanje, dolgotrajno ploskanje.)

Preteklo je od tedaj par mesecev. Vprašanje naše univerze še niniči za las dalje, a Nemci krepo koračajo proti svojemu eiju.

»Narodna zvezka« pa tudi ni storila svoje dolžnosti, kakor nam je po dr. Korošcu objubila. Narobe! Ugleđni slovenski poslanci so celo imenja, da bi nivo slov. dijašta pačel, če dobimo svojo visoko šolo. Pri enem delu poslancev pa prevladuje strankarstvo, češ, da so vsi, ki so pripravljeni za docente na slovenski visoki šoli, naprednega mišljenja in ljutnjivih tvorečih profesorskih kolegij, odrevati pristaše druge stranke.

Ne eno ne drugo ni utemeljeno. Toda imenje samo je simptomatično. Od tod menda tudi vsa nebržnost slovenske državnozborske delegacije za to tako važno vprašanje. Da sta se od slovenske strani vložila istočasno v drž. zboru dva in pol predloga za ustanovitev naše univerze, to ni resen korak, marveč so se s tem naši poslanci prej osmešili. Kaj takega po 20. septembru 1908, torej v času jahove slog!

Pri jesenski proračunski razpravi ni razen posl. Fona nihče slovenske univerze niti omenil. Sedaj se bliža nova proračunska razprava. Opaziramo sloven. poslance, da tu store svojo dolžnost. Naj iz besed, ki jih je govoril dr. Korošec v imenu »Narodne zvezek« vstanejo dejanja! Nemci stopajo korak za korakom v sovražnosti in nasišlu proti nam, kje pa so naši kameni za zidavo močnega branilnega zidu!«

Slovensko akademično dijaštvu pričakuje od državnih poslancev, da izpolnijo dano obljubo. Vsaj malo stopinjo napravimo enkrat v tej zadavi! Saj smo že od 1. 1856. vedno na istem mestu, da, še vedno slabše je!

Glavar in učiteljstvo.

S Tolminskega.

Kar se dogaja pri nas že leta in leta, posebno pa zadnje čase, presegajočo potrežljivost tolminskega učiteljstva. Zato je začelo med učiteljstvom vreti, in če se gospoda pri zelenih mizah ne spomenjuje, se utegne

literature. »Gayetez d' Esculape« je naslov tej izredno zabavn knjižici. Kaj je tu zbranih porednosti in dovrškov. Poredni pa niso samo ljudje, ki na zdravnike zabavljajo, nego prednji so tudi zdravniki.

Vojvodina Alba, soproga španskega guvernerja in zatiraleca Nizozemske, je bila silno pobožna žena; ko je obolel njen sin, je poklicala zdravnika, ki ni bil prijatelj vojvode Albe. Ta zdravnik, videč, da fantu nič posebnega ni, je predpisal, da ga morajo klistirati z zmletimi relikvijami, namočenimi v vodenem jesihu. Vzlič svoji pobožnosti se vojvodinja raznala rabiti relikvije za rečeni namen.

Aleksander Dumas, avtor toli priljubljenih romanov, se je posebno rad norčeval iz zdravnikov. Nekega dne je bil naprošen, nai prispeva 20 frankov za pogreb v uboštvo umrela zdravnika. »Tu imate sto frankov« je dejal Dumas, »a glejte, da boste kopokali dva zdravnika.«

»Medicus alter morbus« je bil že v rimskih časih znan pregovor. Nič manj hudobna je francoska besedna igra »Les medicins sont des astres en terre«, ki pomeni doslovno »zdravniki so zvezde na zemlji«, a ki dobi, pravilno izgovorjena — de-sastres — pomen »zdravniki so nešreča na zemlji.«

izhaja vsak dan zvezčki izvlečki in praznake.

Inserati veljajo: poterstopna peti vrsta na enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se podlajuje zaročnine, reklamacije, inserati itd.

To je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pišmenu zaročnino bres istodobne vnositve zaročnine se ne ozira.

»Narodna tiskarna« telefon št. 85.

»Slovenski Narod« velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—

pol leta 13—

četr leta 6—

na mesec 2—

za Nemčijo:

celo leto K 28—

pol leta 13—

četr leta 6—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upoštništvo: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

akejci za državno pomoč okraju, učiteljstvo stiskata in preganjata, po drugi strani trosita iz šolskega fonda po nepotrebnom stotake bogatim uradnikom, — inženjerjem dajeta poleg mastnih dijet in potnim še bogate nagrade! — in se potegnjeta in pehatata za plačane dolgotrajne dopuste — ne bolnih učiteljev — pač pa znane učiteljice, ki hodijo študirat — na otroško kliniko v Prago. In v vsem tem škandalom molči naš slavni deželni šolski svet! Ali smo res v deželi neverjetnosti, v deželi nasilja in brezpravja?

Poslanska zbornica.

D u n a j , 11. maja. Zbornica je danes razpravljala o nujnem predlogu poslancev Rychtere glede izvolitve sladkorne komisije. Pred sejo se je v poslanskih krogih širila vest, da predsednik dr. Pattai ne bo pričustil debate o dr. Masarykovem predlogu, češ da je zagrebški »veleizdajniški« proces interna stvar ogrske državne polovice ter vsled tega ne spada v kompetenco avstrijskega parlamenta. Ta vest je vzbudila med českimi in jugoslovenskimi poslance silno vznemirjenje in ogorčenje. Vsi poslanci so izjavili, da bodo vložili najobjejstveni protest, ako bi predsednik delal kakršnokoli ovire dr. Masarykovemu predlogu. Predsednik dr. Pattai pa je nato izjavil, ko je prišel v zbornico, da je dotična vest doceela nevtemeljena in da absolutno nima namena zavirati razprave o Masarykovem nujnem predlogu. — O Rychterovem predlogu so govorili: poljedelski minister dr. Braf ter poslanci Lukšić, dr. Damjan, Birovec, Iro, Udržal in Seitz. Ko je govoril še generalni protigovernik Sabata, se je razprava prekinila. Predsednik dr. Pattai je koncem seje naznani, da bo dal na dnevnri red prihodne seje razpravo o vseh doslej še ne agnosiranih volitvah. Prihodnja seja bo v petek ob 11. dopoldne.

Nemci in dr. Masarykov nujni predlog.

D u n a j , 11. maja. V nemških političnih krogih so tega-le mnena o dr. Masarykovem nujnem predlogu glede zagrebškega »veleizdajniškega« procesa: Vprizoritev zagrebškega »veleizdajniškega« procesa smatrajo vse stranke za obžalovanja vredno hibo, zlasti ker je sedaj nastala dočela drugačna politična situacija, kakor je bila, ko se je vložila obtožba.

Casih so se zdravniki tudi sami norca delali iz svojega poklica. Karel Pakin je pri skušnji vprašal nekega medicinca: »Na koliko delov se deli medicinska veda?« — Na štiri dele, je odgovoril dijak, na fizijologijo, patologijo, semeiologijo in terapevtiko. — »Pozabili ste na peti del,« je dejal profesor, »ki je morda najvažnejši, na šarlatanerijo.«

»Kje se začne digestija,« je vprašal profesor Desgenettes pri skušnji nekega dijaka. »V ustih,« je odgovoril študent. — »Ne,« je dejal profesor, »že v kuhinji.«

Kardinal Du Ballay je imel dobre, a sitnega zdravnika. Ker se je zdravnik za vsako malenkost razjel, ga je kardinal posebno rad dražil. Pri neki takri priliki se je zdravnik razjel in je zakričal: »Požrite svoj umazani jezik — raje ga pa le gledam, kakor da bi ga poslušal.«

Angleški kirurg Sharp je imel posebno jezo na tiste brezposebne ljudi, ki kličejo zdravnika brez potrebe in za vsako malenkost. Neko noč je bil v največjem viharju klican na grajčino nekega lorda. Ves premrazen in premočen je Sharp do spel na grad in je videl, da lordu pravzaprav ni, da si je le nekoliko kočo odrgnil. Sharp je napravil kar mogoče rezen obraz, zmajeval z glavo, preiskaval in preiskaval »bolnika« in zdaj

in zdaj mrmljal — »oh« — »oh«, Lord se je že tresel strahu, rodovina njegova je bila vsa zbegana. »Gospod doktor — za boga — « . . . Sharp je hitro zapisal zdravilo. »Pošljite takoj človeka v lekarino, a hiteti mora, kar se da mora hiteti — »Kaj — tako nevarno je?« — »Le hitro, le hitro — « Voz je oddrzel v strošno viharino noč. »Gospod doktor, je vprašala — ali se je kaj batil?« »Da,« je odgovoril Sharp. »najhujšega; če ne bo kmalu zdravila tu, bo Vaš mož — že zdrav, predno se vrne sluga z zdravilom.«

Sharp pa seveda ni pozabil poslati lordu prav masten račun.

Tudi sloveči londonski zdravnik Abenethy je bil nevoljen, če so ga klicali ponovi. Neko noč je zapel zvonec, napravljen s ceste v njegovo spalnico.

»Pridite hitro,« je iht

Danes je aneksija priznana, velikosrbska agitacija je ponehala, zato nič bolj nepolitično, kakor se skušati maščevati nad sovražnikom, ki se ga ni več treba batiti. Kar se sedaj v Zagrebu doigrava, je sramota za kulturno državo, o tem so si edine vse stranke. Kaj pa se more proti temu storiti? Kakšen vpliv ima Avstrija, da bi lahko dala stvari drugo smer? Vmešavanje v še nerešeno pravno stvar prepoveduje zakon. Na razvoj političnih odnosov na Hrvatskem ne more imeti Avstrija nobene ingezence, nasprotno čim bolj se bo zavzemala za Hrvate, tem večji bo natanje madžarski pritisk. Z rezolucijo, s katero bi avstrijski parlament ob sodil zagrebski tribunal, je torej preklopljeno malo pomagano. Osvoboditev Jugoslovjanov od madžarskega nasilja se gotovo tiče vseh avstrijskih Slovanov, toda pot k temu je še zelo dolga, a skrajšajo je tudi ne platonike manifestacije. — Lepi besedi, v katerih pa se skriva dober del hinavščine.

O madžarski agrarni banki v Bosni.

D u n a j. 11. maja. V jutrišnji seji aneksijskega odseka pride v razpravo 10 predlogov glede bosanske agrarne banke. Dosedaj je prijavljenih 14 govornikov. Krščanski socialisti bodo stavili dva predloga. V imenu jugoslovanskih poslančev bo stavil dr. Krek rezolucijo, v kateri se naglaša, da je koncesioniranje madžarske agrarne banke v nasprotju s § 9. upravnega zakona iz l. 1880. in je vsled tega ta koncesija popolnoma protizakonita. Enako, toda še ostrejšo rezolucijo bo stavil dr. Kramar.

Gjorgje Nastić v parlamentu.

D u n a j. 11. maja. Danes dopoldne je prišel v parlament znani agent - provocateur Gjorgje Nastić, ter imel razgovor s poslancem dr. Masarykom. Nastić je na to prišel v časnikarsko sobo, kjer je napisal več notic. To je vzbudilo med žurnalisti, zlasti med zastopniki jugoslovanskih in italijanskih časopisov silno nevoljo. Vendar pa so Nastića dopoldne še pustili pri miru, ko pa se je po poldne zopet pojavi v časnikarski sobi, so mu Italijani in Jugoslovani pokazali vrata kličoči mu: »Tu ne boste pisali! »Finalna«. Tu ni prostora za obrekovalce, ovaduhe in podkupljene, nečastne subjekte«. Nastić se je ročno odpravil iz sobe, ne da bi reagiral.

Deželnozborske volitve na Gornjem Avstrijskem.

L i n c , 11. maja. Pri včerajšnjih deželnozborskih volitvah v mestih in trgih so bili izvoljeni nemško-nacionalni kandidatje in sicer v Linu 5, v ostalih mestih in trgih pa 3. V volilnem okraju Braunau pride do ožje volitve med nemškim nacionalcem in krščanskim socialcem. V kmetskih občinah so v vseh 12 volilnih okrajih prodrli krščanski socialisti.

Preobrat na Turškem.

Proklamacija novega sultana. C a r i g r a d , 11. maja. Uradni list pričuje proklamacijo, v kateri se razglasja, da je sultan ponosen na izraze ljubezni in visokega spoštovanja, ki mu jih je izkazalo prebivalstvo vseh slojev pri včerajšnji ceremoniji opasanja z Osmanovim mečem. Ta ljubezen utrujuje še bolj krepko vez, ki veže vladarja z njegovim narodom. Sultan končno obljublja, da bo vladal strogo po ustavi, človeko-

ljubno in pravično za vse državljanje brez razlike vere.

O usodi Abdul Hamida.

C a r i g r a d , 11. maja. Vojno sodišče je včeraj uradno zaslilo šejka ul islam ter ga vprašalo za njegovo mnenje, ako bi ne kazalo uvesti kazensko postopanje proti bivšemu sultalu Abdul Hamidu.

S o l u n , 11. maja. Na ukaz vladne se sestavile posebna komisija, ki bo imela nalogu se posvetovati o zadostni izolaciji odstavljenega sultana Abdul Hamida ter določiti, ako se imata vila Aladini definitivno proglašati za bivališče odstavljenega sultana.

Nemiri v Makedoniji.

S o l u n , 11. maja. V Skoplju je izbruhnila vojaška revolta. Poveljnik je brzojavno zahteval, naj se mu pošlje iz Soluna na pomoč artiljerija. Revoltu so baje povzročili Albanci, ki so velik del vojaštva pridobili zase.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi se je na galeriji zopet pojavilo ono ženšče z imenom Horvatek, ki je prejšnji dan z galerije psovalo obtožence za »vlaško bando«. Zagovornik dr. Solarje je na to opozoril predsednika, ki pa ni ničesar ukrenil, seveda ker sodišče principalno nastopa z vso strogoščjo samo proti obtožencem in njihovim braniteljem.

Priča Mijut Matijević je izpovedala, da je pred leti z obtožencem skupaj popeval srbske pesmi in bil stalno v njihovi družbi. Ko je bil za časa bosanske vstaje l. 1875. kralj Peter v Glini, je občeval tudi z njim.

Ker se je nekoč šel zahvaliti vladu, ga je družba jela prezirati in žaliti. Zato je svojim bivšim prijateljem okrenil hrbet.

Sliko kralja Petra je videl samo pri obtoženju Gajieju, drugje nikjer.

Da bi bil župnik Eregevac govoril v cerkvi o »Veliki Srbiji« ni res, on je samo slišal, da je govoril o srbstvu.

Med počitnicami so hodili srbski dijaki oblečeni v kmetsko obliko, med ljudstvo ter razdeljevali med ljudi razne knjižice, tičoče se kmetijstva. V enih teh knjižicah je bila baje tudi slika kralja Petra. V krmeni se je večkrat govorilo o kralju Petru in sicer vedno v šali. Kadarska družba ni sedela pri vnu, se o kralju Petru sploh ni govorilo. Nekoč so v gostilni celo ustanovili »vlado in ministrstvo«. Takrat je on igral vlogo »italijanskega poslanika«. Nekoč je obtoženec Končar v družbi nazdravil »Petru kralju«, a to je bila šala, ker se Peter Kralj zove mlinar v Glini. Na vprašanje zagovornika dr. Solarje je priča priznal, da vlada v Glini od nekdaj najlepša sloga med Hrvati in Srbi; sovražijo se med sabo samo posamezniki radi privatnih nesoglasij.

Na svedokova izvajanja je hotel reagirati obt. Končar, toda predsednik mu je že po prvih besedah odvzel besedo.

K o n č a r : Vlagam ničnostno pritožbo, ker mi ne dovoljujete, da bi se branil.

Na te besede je predsednik prekinil obravnavo. Ko se je senat vrnil v razpravno dvorano, je predsednik Tarabochica razglasil sklep, da se Končarja obsoja radi »renitentnega vedenja« v 2dnevni samotni zapor v temni izbi s postom.

Svedok Milan Radačević ni vedel ničesar povedati o kaki »ve-«

liksorbski propagandi. Nikdar ni slišal vzklikov »živio kralj Peter, živila Srbija«, sliko kralja Petra pa je videl samo pri nekem kmetu. Glede odnosov med Srbi in Hrvati v Glini je rekel: V Glini žive v najlepši slogi mirni ljudje Hrvati in Srbi, a nemirneži se prepričajo. Jaz sem Srb, a živim v miru s Hrvati, so pa Srbi, s katerimi ne živim v prijateljskih odnosajih.

N a t e l i o n a l i s t i c a . Na to je bil zaslisan kot priča Josip Križnjak, katolik, spediter v Glini. To zaslisanje je povzročilo silno senzacijo.

Tako začetkoma zaslisanja je namreč Križnjak izjavil, da ni tako izpovedal, kakor je zabeleženo v zapisniku. Kar navaja zapisnik, tega sploh ni nikdar izpovedal. »Jaz ne znam pisati«, je rekel, »dal sem križ, a ne vem, zakaj. Preiskovalni sodnik mi ni prečital zapisnika.«

P r e d s e d n i k : V preiskavi ste rekli, da so obtoženci govorili, da je tu srbska zemlja, ki se ima združiti s Srbi ter priti pod vladu kralja Petra.

P r i č a : Tega jaz nisem rekel. To mi je rekel preiskovalni sodnik ter pripomnil: naj se to napiše.

P r e d s e d n i k : Vi ste danes popolnoma spremnili svojo izpoved. Na me napravljate vtisk, kakor da bi ne govorili resnice.

P r i č a : Govorim danes pod prigoščenjem.

P r e i s k o v a l n i s o d n i k Weinert mi je takrat rekel, naj le povem vse, ker ne bo nihče za to zvedel. Spisi se bodo itak zavrgli in ničesar ne bo prislo na svetlo.

D r ĥ p r a v d n i k : Ali ste vi v preiskavi govorili tako, kakor je zabeleženo v zapisniku?

P r i č a : Nisem.

D r ĥ p r a v d n i k : Pazite! To ni mogoče, da bi bil sodnik v zapisniku drugače napisal, kakor ste vi izpovedali.

P r i č a : Naj se zaslasiš pisar, ki je pisal zapisnik.

D r ĥ p r a v d n i k : Iz vsega vidim, da ste omejen človek. Morda ste vse to slišali od drugih?

P r i č a : Nisem.

P r e d s e d n i k : Predsednik je nato prekinil obravnavo za pol ure.

K o s o l o v : Ko se je razprava zopet otvorila, je predsednik dal dr. Mazzuri strogi ukor, ker je kimal z glavo, ko je dr. državni predstavnik rekel, da je izključeno, da bi sodnik kaj vpisal, cesar svedok ni rekel.

N a t e l i o n a l i s t i c a . Na predlog državnega predstavnika je bil na to zaslisan preiskovalni sodnik Weinert, docim je bil predlog zagovornikov, naj se zaslasiš tudi pisar Marijašević, odklonjen.

Priča Križnjak je svoje trditev ponovil v navzočnosti sodnika Weinerta, a ta na vse te dolžitve ni imel drugega odgovora, kakor da je to nemogoče, sicer pa da se ne ve na ničesar več spominjati. Vkljub temu dvomljivemu zagovoru je sodišče na predlog državnega predstavnika odredilo, da se ima priča Križnjaka pridržati v preiskovalnem zaporu, češ, da je na sumu, da je krivo pričal.

N a t e l i o n a l i s t i c a . Na to so bile zaslisanе še priče Zvonarić, Jovanović in Štefančić. Njih izpovede so bile brez vsakega pomena.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. maja.

+ Iz deželnega odbora. Vodovodu v Šiški se dovoli 25% deželna podpora. Pogajanja med Muhrrom in deželnim odborom radi nakupa Blejske graščine so se razbila. V zdravstveni odsek ilirsko-bistriški poklicni

govarjati osorno, odurno, žaljivo — svoji Veroniki, ki ga je nekoč počakala v strmem klancu življenja ter mu ponudila prt, da si obriše potno čelo in oči . . . Bah! Kolika neumnost! Sanje razgretih možgan, sanje, ki niso bile niti sanje, blaziranost brez vsake podlage.

Casih se je domislil, da je zares tudi sam krit teh nemirov, pa se je sili, da bi vztrajal v novih razmerah ter potrpel že zastran otrok in javnost. Nič, Zorko jo je zavozil, da sam ni več vedel, kako globoko, in Vera je čutila, da je britko razočarana. Premagovala se je, da jo je često lomil krč, da bi vsaj za silo mogla zaduščati svoji nalogi; premagovala se je vse dotele, da je on ocitol svoje posmiske na pečini prvi dan njenega prihoda, pa jih je ona zavračala kot neutemeljene, malenkostne. Potem ji je tudi prav na raho pokazal pot, kako bi bilo mogoče ublažiti nastale razmere: mi se ne preobrnemo zaradi tebe, a ti se moraš zastran nas. Vera ga je umela, pa je odgovorila mirno, odločeno:

»Mlado drevo se upogne, staro se zlomi.«

To velja pa za-me in za-te, moja draga, de on suho in odide . . .

Enaki prizori so se ponavljali dan za dnem, teden za tednom vedno

je deželni odbor dež. poslanca Ravnharja. Zgradbo vodovoda Košana-Kal dobi gosp. Lončarič v Ljubljani. Deželna vlada noče izplačati »Zadržni zvezci« znanih 18.000 K.č. tudi dežela ne bo dala primerne podpore. Deželni odbor je sklenil, da bo tako podporo pri deželnemu zboru priporedil. Sedaj naj pa nastopi tudi Zveza slovenskih zadrug ter prosi za enako podporo, tako pri državi, kakor pri deželi!

+ Nemška kultura in naša ljubljanska policija. Odkar je dr. Neuperger intoniral svojo univerzijo kritiko nad ljubljansko policijo, graški listi v enomer prežekujejo kritiko svojega ljubljanskega somišljenika — oziroma sutradnika. Očita se ljubljanski policiji pristransko postopanje proti našim ubogim Nemcem. Nemci se niti ganiti ne smejte, pa so že »notri«, a Slovenci smo vse početi, pa se policija ne briga zato. V tem smislu je »Grazer Tagblatt« še te dne zopet napadel našo policijo. Polegino, koliko je resnice na ti »pričestnosti«. V četrtek ponovil je neki jurist — Slovenec — po cesti malo bolj glasno zaživagal. Tako ga je stražnik aretiral, pa kako še! Zgrabil in gnal ga je s tako »nežnostjo« v mestno stražnico, da je moral dočiniti aretovanec potem iskiti zdravniške pomoči. Nesrečni slučaj pa hoče, da je takoj drugo noč na to družba nemških hajlovcov prav kakor kakšne barabe upila in razgrajala po najobjudnejši ulici mesta. Tega jih noben stražnik ni zabranil. Pa pride še lepše. Ko je ta pobesnela družba prišla v Gospoške ulice, je začela med grozovitim vijetom: heil, heil, hoch die Arbeit! razbijati po vratih slovenskih lokalov. Stražnik, ki ni daleč tam stal, je moral biti na to razbijanje šele opozorjen, predno se je — ne prenaglo — podal na lice mesta. Med tem so ljudje prebijeni in prestrašeni že klicali policijo na pomoč. Le dva treznejca hajlovec sta jo nato hitro pobrala, a ostala družba je vpila nemoteno naprej preko Turjaškega trga do kavarne Eggia. Ko je stražnik prišel prav polagoma za njimi, so se zmužali v kavarno. Neka priča prejšnjih dogodkov je še rekla, naj jih aretira, a stražnik je odgovoril, da nima prav nobenega povoda za to. Ko je pozneje vendarle sel za njimi, ga je pa kavarnar Haberle zavrnil iz kavarne in vpił: »das ist Geschäftsstörung!« Šele, ko so dogodek prijavili na mestni stražnici, so se gospodarje po mnogih remislih odločili, da poslajo drugemu stražniku v kavarnejši slučajev pravico makari do »Geschäftsstörung«. Medtem sta jo zopet ona dva treznejca izmed družbi popihala iz kavarne. Eden izmed njiju stanuje v Bahovčevi hiši na Sv. Jakoba trgu. Ko so hajloveci videli, da se policija vendar tudi zanje zanimala, so se izprva obotavljali izpovedati svoja imena. Tako, g. dr. Neuperger, poročajo te še danes v »Grazer Tagblatt«, pa piše tudi komentar zraven, nam ga ni potreba.

+ »V imenu hrvatskega Sokola. Nekaj Čukov je šlo v nedeljo na božjo pot na Smarno goro. Vodil jih je »brat« Vovko, mož, ki zna maščevati in je torej gotovo sposoben za vodstvo telovadnega društva, čigar člani telovadijo samo takrat, kadar bandera nosijo ali pritravajo. Torej Čuki so šli v nedeljo na Smarno goro k mašči. Po mašči je »brat« Vovko imel več govor, v katerem jih je seveda hvalil kar se je dole, tako da si bodo fantje nazadnje še domišljevali, da res kaj pomenijo. No, pa tega večja jih je nočemo kratiti. A zgodilo se je pri tem romanju na Smarno goro

hrupneje, vedno bolj odurno, sovražno. Neki dan pride ona k njemu v sobo. Obuval je čevlje, da bi šel na daljši izprehod. Povsem mirno in premisljeno mu stavi predlog: »Ali ni najbolje, da se razstaneva? Ti ostanec zopet sam s svojimi otroki, ki jih imam rad, da jim dovoljuješ vse; jaz odidem prevarjena s svojim trpljenjem v tuj neznan kraj, kjer me nihče ne bo motil. Tako bo najlepše za oba«.

Ta predlog ga je zapanjil. Kaj takega ni pričakoval. Saj je vendar misil nekdaj, da ga ljubi resnično in iskreno, kakor je veroval tudi same mu sebi, da jo ljubi zares. Ali da bi ga razočarana, užaljena v dno duše ostavila sedaj, ko sta vendar zvezana po vseh postavah, ne. To bi ga vendar bolelo. O predlogu samem ji ni odvrnil ničesar; začel jo je pa vendar miriti in tolaziti, da hoče gledati na otroke, jih svariti sam in kaznovati za neposlušnost. O svojem poboljšanju ni govoril.

Ona je čakala, da se ji približa in prosi oproščenja, toda nič tega. Obul je še drugi čevlje, se pokril, vzel palico in odšel, a nje ni pogledal. Iz njegovega vedenja je posnela, da se ne misli vdati on, marveč se mora vdati ona — vdati ali — zlomiti — In tega ne more.

(Konec prihodnjega.)

nekaj drugega, kar zanima tudi tiste, ki se za Čuke toliko menijo kakor za mirkovev v Laternmann

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj je sklenilo uvesti redne tedenske sestanke svojih somišljenikov. Prvi sestanek se vrši jutri, v četrtek dne 13. t. m. ob 8. zvezcer v gostilniški prostorji g. Marčič na Rimski cesti št. 19, h kateremu se uljudno vabijo vsi člani in somišljeniki z njihovimi rodbinami. Društvo namreč zastopa stališče, da je na podlagi živahnegata, družabnega življenja mogoče tudi prav živahnino in uspešno politično delovanje.

Sestanek narodnih dam, ki so delujejo pri slavnosti »Slavčeve« 25. letnice, se vrši danes zvečer ob 7. v »Mestnem domu«, na kar vnovič opozarjam častite gospe in gospodine.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 16. t. m. pešizlet čez Orlek in Sv. Magdaleno v Grosuplje, katerega se udeleži tudi društveni pevski zbor. Odhod ob 8. zjutraj. Zbirališče pred mitnico na Karlovski cesti. Gospode društvenike in prijatelje društva vabimo k obnini udeležbi.

Pasji kontumac. Več kot leta dni je tega, kar so se pojavit prvih slučajev stekline in zdaj se razširja po celi kranjski ta strahota. Šele zdaj, ko je steklina razširjena skoro po celi deželi, so modri vladi možje stopili na noge in izdali naredbo, da morajo lastniki imeti pse na vrvicin in povrhn morajo psi imeti še nagobčenike. To je seveda silno nadležno za posestnike psov; ti so danes res sužnji svojih psov. Najhujše je pri tem, da so najbolj prizadeti taki ljudje, ki itak dobro pazio na svoje pse, namreč mestni ljudje, **dočim se na deželi nihče za to vladno odredbo ne zmeni.**

Minolo nedeljo so ljudje, ki prenašajo ponarejeno vino in šunko z žaltavo mastjo, napravili izlete na vse strani in povsod so videli pse brez nagobčenikov in seveda tisi niso bili na verigi. Žandarmerija ne more biti za vsekim euckom, kmetski župani pa so večinoma tako zanikrni, da se sploh za nič drugega ne menijo, kakor da je fajmošter z njimi zadovoljen. Ljubljanske posestnike psov, ki itak pazijo na svoje mrhe, tiranizira vlast, na kmetih pa pusti, da se za njene naredbe ne zmeni noben pes, noben župan in noben gospodar. **Naj da vlasta petdesetim ljudem dovoljenje za izvrševanje konjaške obrti** pa bo hitro končno steklini, s tem pa ne bo nič dosegla, da bo nadlegovala na svoje pse pazecje mestne ljudi pustila pa, da ostane na kmetih vse kakor je bilo.

Nemški cesar se bo jutri enkrat peljal mimo Ljubljane na Dunaj. V varstvo ljubega gosta se delajo velikanske priprave. Vso progo bodo zasedli orožniki. Pripeljalo se jih je že več sto, da čuvajo progo tam okrog Divače na razne strani. V vsaki čuvajnici so nastanjeni. Tudi nebroj delavstva bo na nogah, kolodvorji pa seveda vsi zaprti. Take priprave veljavajo seveda silne tisočake.

Penzijsko zavarovanje privatnih uslužbencev! Zavarovane uslužbence in njih službodajalec vabimo s tem na velevarno posvetovanje o tem, kako postopati pri predstoječih volitvah delegatov, ki se vrši prihodnjo nedeljo v Trstu. Posvetovanje se vrši v četrtek, dne 13. maja t. l. ob polu 9. zvečer v restavraciji hotela Štrukelj. Interesentje, pridite polnoštevilno! Skupni narodni odbor.

Društvo notarskih in notarskih uradnikov za Kranjsko postavilo je iz vrste svojih članov kandidata, ki naj bi zastopal naše stanovske interese kot delegat pri pokojinskem zavodu za nameščence v Trstu. Z ozirom na to se vsi odvetniški in notarski uradniki kranjski vljudno prosijo, da nemudoma odpošijejo neizpolnjene glasovnice, ki so se jim dostavile v svrhu volitve delegatov za občini zbor deželnega urada splošnega pokojinskogazavoda za nameščence v Trstu, ali g. dr. Janez Ev. Kreku, državnemu poslancu, ali pa g. Josipu Lenarčiču, predsedniku trgovske zbornice, oba v Ljubljani, katera boda v tej zadevi vse potrebno ukrepla.

»Sokolov« izlet v Škofljico. V včerajšnjo poročilo o »Sokolovem« izletu v Škofljico se je vrinila pomoč. Tiskano je bilo, da se je udeležilo izleta 40 Sokolov v kroju, v resnici pa jih je bilo 70.

Novo slaščičarno otvoriti jutri v Židovskih ulici v Šeševkovi hiši g. Bischof. Narodnemu občinstvu pripomoremo Bischofa, ki je znan kot veščak v svoji stroki in zaveden Slovenc.

Umrl je včeraj na Dunaju nadpoločnik v 72. pehotnem polku gospod Viljem Marzolini, sin v Ljubljani občizzanega bivšega kavarnerja Marzolini. N. v. m. p.!

Kobilice in purani ali lep uspeh energičnega nastopa. Kraševci so le teči. Vložili so lepo vrsto prošenj za pomoč zoper kobilice, a vlasta je za subvencijoniranje klerikalcev toliko izdala, da se za ljudstvo ni hotela zmeniti. A kraševci sežanskega okraja se niso dali ugnati. Poslali so na poljedelsko ministrstvo več zabojev

zemlje, da se vlasta prepriča, koliko kobilic se poraja. Na štirištevem metru zemlje je bilo 180 kobilic. Pričakovati je torej tako množino kobilic, da bodo uničile vse poljske pridelke. Vlasta se je zdaj vendar vlasta in poljedelski minister je nakazal 10.000 kron za nakup puranov v Dalmaciji in na Hrvaskem, ker so purani najboljši pokončevalci kobilic. Nakupilo se bo kakih 5000 puranov, ki jih bodo posestniki Goriške in Gradiščanske dobili po tako nizki ceni. Arma da 5000 puranov bo gotovo zmagovalo ugnala kobilice in na jesen bodo krasveci še lepo rejene in mastne puane lahko spekli.

»Sokol« na Viču priredi v nedeljo 16. t. m. bratski sestanek z zabavnim vsporedom v salonu restavracije g. Balije. Začetek ob 8. zvečer.

Koprski učiteljiščni IV. letnica na napravijo 13., 14., 15. in 16. t. m. izlet na Vrhniko, v Ljubljano, Kamnik in Škofjo Loko.

Mestni občinski svet v Pragi za Aljažev dom. Mestni občinski svet v Pragi je na predlog občinskega svetnika dr. Stanislava Prachenskega in seji pretekli petek sklenil darovati 100 K za zgradbo »Aljaževega doma« v Vratih. Kakor slišimo, bodo tudi druge češke občine prispevale za »Aljažev dom«. To je praktična slovenska vzajemnost!

Na Grosupljem priredi nova podružnica družbe sv. Cirila in Metoda dne 4. julija t. l. prvo veliko ljudsko veselico. Bratška društva se prosijo, naj jemljo ozir na to priredebit.

Učiteljski sestanek novomeškega šolskega okraja se vrši na četrtek 13. maja ob polu 11. uri dopoldne v deželiški šoli v Novem mestu.

Na škratinke je obolelo v Zagorju ob Savi 7 otrok, v Selu političnem okraju ljubljanska okolica pa en dveletni deček.

Vlak je užgal smrekove in bukove gozdove ob podnožju Mežaklje, ki so last posestnikov M. Čopa, V. Goloba in Katarine Svetina iz Dobrave, občine Gorje na Gorenjskem. — S pomočjo raznih požarnih bramb iz sednih krajev in železniških delavcev se je posrečilo ogenj kmalo omejiti. Škoda še ni znana.

Iz Trebnjega se poroča, da se je

v soboto vreme obrnilo, nebo zjasnilo in postal nenasno hud miraz. Pri solnčnem vzhodu je padel topomer na —1, travnike in njive je pobelila slana. Napravila je precejšnjo škodo v mladih vinogradih z mladim ameriškim trsičjem, po drevju, posebno češnjah in višnjih, na deteliščih in na nekaterih pogankih fižola in krompirja, katere je deloma izvabilo iz zemlje nežno vreme prejšnjega meseca.

Ponovna slana in trajen mraz postaneta lahko za kmetovalec občutno škodljiva in možno uničiti ves pomladanski razvoj, ki obeta sicer vsestransko dobro letino.

Nesreča pri delu. Slovenec L. Bradaša, zidar v Trstu je padel pri gradbi neke hiše v ulici Molin a vento, tako nesrečno z odra, da si je prebil črepinjan in pretresel možgane. Odpeljali so ga v bolničko.

Izza hravtske meje. Če čitamo

zgodovino, omilujemo naše pradede, osebno in gospodarsko zatirani naš rod. Res je odpravljena tlaka, samovoljno gospodarstvo brezobzirnih gospodarjev, in fizično ubijanje nižjih in srednjih slojev. Navdušeno poždravljamo osvoboditev in milo klicemo hvalo velikodusnim narodnim žrtvam, iz katerih krv je vzrastla in bujno vsklikala osebna svoboda. —

Toda ne preveč. Fizično ubijanje je prenehalo, moralo je prenehati in se utestiti v velikanskem toku časovnega napredka. Toda v tem napredku se je pojavilo drugo zlo, ki je v primeri časa in razmer se hujše in občutnejše kot nekdanje, ker nas ne tlači posredno fizično, marveč nas ubija duševno. Toda ne zavedamo se tega, kakor se naši pradedi niso zavedali, ker so se vživelji v robstvo. Sila časa in napredka je ojunačila in pripeljala do spoznanja nekaterike, in ti so delovali med ljudstvom in se v svetem prepičanju žrtvovali za narod. — In to se ponavlja sorodno in progresivno v zgodovini narodov, kakor v zgodovini rodov. — Naši potomeci še bodo naše sedanje stanje pravilno cenili in se čudili zakritim našim očem. — To nam potrjujejo osobito vesti, ki nam dajajo izza hravtske meje. Poleg škandaloznega procesa dozdevnih zagrebških veleizdajalev, nam prihajajo vesti o groznih zatiranjih prostih in svobodomiselnih ljudi, ki ne pregreši drugega, kakor to, da se zavadejo kaj, da so, in da skušajo blažilno vplivati v smislu napredka na svoje sobrate. — Policijski načelnik, oziroma vladni komisar za mesto Karlovac je prepovedal mestnemu zdravniku Dr. Haslingerju, ki je bil izvoljen predsednikom pevskega društva »Zora«, da ne sme sprejeti omenjenega mesta. Mestnemu senatorju dr. Šašelu je naročil, da ne sme biti tajnik »Sokola«, a mestnemu uradniku je naročil pod kaznijo, da mu morajo naznameniti, ako so v odboru kakega društva. Obenem z naznanim morajo prisjeti

dovoljenja, da smejo obdržati že morabitna častna mesta v družtvih. Enako morajo tudi za vsako v prihodnje vprijeti mesto v kakem društvu prisoti za posebno vladno dovoženje. Sapienti sat!

Kinematograf Pathé. Prej »Edison«, Dunajska cesta. Nasproti karavne »Evropa«. Spored ima od srede 12. maja do petka, 14. maja 1909: Bojar, ljubitelj športa, v Moskvi. (Hijenska kopel ob 30° mraza. »Kdor drugim jamo koplj...« (Komično.) Nepozabna ljubezen. (Drama v 15. slikah.) Moderna dresura. (Krasna projekcija po naravi.) Nevrednica. (Drama v 17. slikah.) Nazaj!! Nazaj!! (Jako komično.)

Prve jedilne gobe so dospele na ljubljanski trg, kar je razmeroma zelo zgodaj. Kakor kaže, bomo zopet letos imeli mnogo gob, ki tvorijo v vseh slojih jako priljubljeno jed.

Aretovan je bil včeraj Fran Ivančič iz Dragatuša, ker se je hotel s ponarejenimi izkazili odpeljati v Ameriko, še predno je pokusil vojaški kruh. Oddali so ga sodišču.

Pri včerajšnjem naboru je bilo potrjenih mladeničev čez 50%. Baje še kinalu ne toliko.

Aretovan je policija od včeraj danes zjutraj 12 oseb. Aretovan so bili zaradi tativne, postopanja, prepovedanega povratka v mesto, zaradi ponareje javnih listin in zaradi razgrajanja. Zadnji so bili naborniki.

Velika nesreča zaradi neprevidene rabe orožja. Ko je včeraj na Glincah stanujoči dimnikar Rihovec snajil samokres, je z njim v šali pomeril proti svoji ženi. V tem trenotku se sproži in krogla zadene ženo v prsi ter jo težko telesno poškoduje. Ponevrečenko so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Na majnikov izlet se je danes pripeljalo pod nadzorstvom učiteljev iz Jesenic v Ljubljano 77 šolskih otrok. Nekatere dekllice so bile v narodni noši.

Delavsko gibanje. Iz južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 98 Hrvatov in Slovanov; 31 Hrvatov se je peljalo iz Reke v Beljak, 18 Hrvatov pa je šlo iz Ljubljane v Trst.

Izgubljeno in najdeno. Cerkovnik Avgust Korjani, je izgubil prost bankove za 10 K. — Mestni ubožec Jakob Oblak je našel vrečico z manjšo sveto denarjo.

Gospod, ki je v ponedeljek, 10. t. m. med 1. in 3. uri v kavarni »Evropa« pomotoma vzel nov lep dežnik, ga naj blagovoli oddati pri blagajni iste kavarne, kjer dobi svojega.

Uradne vesti. Pri deži sodišču v Gradeu je razpisano mesto zemlje-knjiznega ravnatelja v 8. čin. razredu. Prošnje do 23. majnika. — Pri okružničku v Brežičah je razpisano mesto pisarniškega uradnika v 10. ali 11. razredu. Prošnje do 14. ročnika okružničku v Celju. Na dvorazrednici na Čremu vrhu je razpisano definitivno mesto nadučitelja. Prošnje do 7. ročnika okružničku v Logatu. — V zapisnik posameznih tvrdk se je vpisala firma: Domžale, Andrej Jančigaj, slavnkarstvo.

Železniška nesreča pri Pesnici.

O tej nesreči, o katerej so se razsirele v prvi razburjenosti res prekritane vesti, se poroča natančneje: Poštni vlak št. 37, takozvani gledališki vlak, ki odpelje iz Gradea ob 11. uri 32 min. ponoči in pride v Maribor ob 1. uri 7 min., je bil pred vhodom znamenjem postaje Pesnica ustavljen. Nakrat pridrvi za njim krompirski brzovlak št. 9, kateri odpelje iz južnega kolodvora ob 12. uri 19 min., in se zaleti vanj z vso silo od zadaj. Bil je iz sosedne postaje prezgodaj za poštnim vlakom spuščen. Sunek je bil grozen. Strašanski pok, krik potnikov, polom voz, nato nenadna tišina, in zdelo se je, da mora biti vse drobno. — Strojnik brzovlaka je sicer zaledil nekoliko pred seboj poštni vlak, zastavil vse zavore, toda bilo je prepozno. Zavozil je vanj ravno, ko je peljal zadnji voz mimo vhodnega znamenja. Stroj brzovlaka se je zaril s tako silo v zadnji voz poštnega vlaka, da ga je prerezal in obtičal kot klin v razbitem vozu. Zadnji voz se je pri tem zaletel v predzadnjega in ga popolnoma zdobil. Pri tem so padli s tira vsi vozovi poštnega vlaka, obenem pa tudi stroj, službeni voz in še en voz brzovlaka. Ker so se v razbitih vozovih razbile tudi sestilke, se je užgal prosti plin in na kratko so razsvetili temno noč visoki in močni plameni, ki so se dvigali nad razvalinami. V tem trenutku pridrvi tržaški brzovlak, ki je odpeljal iz Maribora ob 12. uri 52 min. K sreči je opazil strojnik še pravočasno pred sabo visok plamen, ki mu je razsvetil nesrečo, in je ravno pred njim ustavljal. Potnikom, ki so izstopili, se je nudil grozen prizor. Izpod gorečih razvalin so ravno potegnili popolnoma zmečkano truplo slikarja Wal-

terja iz Maribora, ki se je vozil v zadnjem voznu zadetega poštnega vlača. V njegovih bližini so dobili nezavetnega poročnika lovskoga bat. Tržaški brzovlak je sprejel ponesrečenca, kakor tudi del potnikov in jih odpeljal v Maribor. Največ potnikov pa se je zbral na postaji Pesnici, kjer so v polnem razburjenju čakajno nomenožna vlaka. Brzovlavi so takoj v Maribor. Brzovljavna zveza z Gradcem pa je bila pretrgana, ker so napočeni vozovi na mestu nesreče polemolili dva brzovljavna droga, vsele česar so se potrgale žice. Oddali so potročilo Mariboru, od koder so Gradec telefonično obvestili. V predzadnjem voznu so bili 4 potnik, ki so dobili precejšnje poškodbe, katere so tudi odpeljali v Maribor. Izmed potnikov brzovlaka, katerih je bilo precej, ni poškodovalo nikogar. Edini inžener Heschl, ki se je peljal službeno na stroju, se je zaletel pri sunku s tako silo v strojno ograjo, da se je malo potolkel in pretresel žive in možgane, kar zna imeti slabe posledice. Materijalna škoda znaša 80 do 100 tisoč kron. Kdo je povzročil nesrečo, še ni natanko določeno. V preiskavo pridejo uradniški aspirant Slansky, ki je imel službo v Pesnici, postajni čuvaj A. Kvas in čuvaj A. Frances na bloku štev. 8 med Št. Iljem in Pesnicou. Zadnji trdi nesrečo, da je dobil pred brzovlakom št. 9 poročilo, da je proglašena poštna vlak že v Pesnici, nakar je seveda brzovlak popolnoma pravilno spustil naprej. O tem poročilu pa Slansky odločno trdi, da ga on ni dal in da je bil brzovlak brez njegovega dovoljenja spuščen za poštnim vlačkom. Na progi dela več sto delavce

Narodovo zdravilo. Tako so sme imenuvati bolesti utešnjujoče, mišice in žive krepajoče, kot mazilo dobro znano „Mollo“ francosko izganje in sol“, katero se upoštevalo porabljalo pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1-20. Po poštrem povzetji razpoljila to mazilo vsak dan lekarni A. MOLL, c. in kr. dvorni zalogatelj na DUNAJU, Tuchlauban 9. V začetku po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zasnamovan z varstveno znamko in podpisom. 9-8-7

Ch zagatenju, ki se pri sladkonočnosti pojavi v najbolj trdovratih oblikah, je specifični zdravilni učinek **Franco-Jožefove** grenčice pričazno izbornen. Užiti je vsak dan polno vinsko kupico segrete vode na teški želodec. 651-1 i

Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo. 1-656

Rogaški tempeljski vrelec zbuja tek in dela lahko prebavo ter ureja menjavanje snovi. 1128 5

Izvid g. drja. Ivana Adlerja, c. kr. primarija in predstojnika oddeleka c. kr. bolnice Wieden na Dunaju

Gosp. J. Serravallo v Trstu.

Z veseljem Vam poročam, da sem Serravallovo kina vino v mnogih pri merljajih malokrvnosti in nevrastenije odrejal z najboljšim uspehom. Ne samo mlajši ljudje, nego tudi starejše izdelane osebe ga prenašajo prav dobro in si primerno opomrejo.

Na Dunaju, 5. aprila 1905
Dr. Ivan Adler.

Ča majska noč je bila kar očarljiva, pa sem se vendar tudi pošteno prehital. Preskrbite mi torej hitro iz lekarne ali drogerije skatljiko sodenih mineralnih pastil - ampak prisnih Fayevih - da se stvari zopet iznebim. Ne utegnem gojiti katarjav in, hvala Bogu, tudi treba ni, da bi se katar postoral, odkar imamo dobrojnejše Fayeve pristne sodenice. Skatljica stane samo K 125, toda ponaredbe prav odločno zavračajo.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Gunzert, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnični preiskava je izpravila, da je "Seydlitz" prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje. 3

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljše priznana **Tanno-chinin tiktura za lase**

katera okreće lasiče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanja las. **1 steklenica z našedom 1 krono.** Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Začega vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vir. špecialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu 19 19

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. A. Tomšič, odv. kand. 10 K., kot kaz. poravnavo Jereb-Babnik. Uradniki juž. žel. na sestaniku pri Iliriji 8 K. Sentpetrski narodnaki 10 K., prebiteit domače zabave. z nabiralnika tvrdke Cokin-Radonovič v Krškem 15-50 K. Gasilci iz Zg. Šiske in Kosev nabrali v veseli pri "Matjau" 5 K. — skupaj 4850 K. — Šrena hvala! — Živel!

Za "Sokolski dom" v Zagorju ob Savi. Šentpetrski narodnaki 10 K., prebiteit domače zabave. — Živel.

Za Trubarjev spomenik. G. Anton Poljak v Zapužah 1-66 K., kot preostanek od zneska, poslanega za naročeno sliko Trubarja. Živel!

C. kr. okrajno sodišče Gornjem gradu odd. I.

dne 26. aprila 1909.

Zahvala.

Vdova pokojnega g. Matija Knava iz Hriba štev. 41 je izročila tukajšnjemu krajnemu šolskemu svetu znesek 300 K., katere je njen pok. g. sogrop volil ubogim učencem tukajšnje šole.

V imenu obdarovane uboge šolske mladine izrekata podpisana g. izročitelji najiskrenje zahvalo in časten, hvaličen spomin blagopokojnemu dobrotniku revnih otrok. Krajni šol. svet in šol. vodstvo v Loškem petek, 11. maja 1909. 1885

Jakob Kordič, Ferdo Wigle, šolski vodja, predsednik kr. š. sv.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. maja 1909

Termalni.

Pšenica za maj 1909 za 50 kg K 13-71
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 11-71
Rž za okt.: za 50 kg K 9-84
Koruzza za maj: za 50 kg K 7-60
Oves za okt.: za 50 kg K 7-49

Efektiv.

5 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji srednji tlak 730-0 mm

Cas opazovanja	Stanje baremetra v cm	Š. v cm	Vetrovi	Nebo
11. 9. zv.	739.9	103	sr. sever	jasno
12. 7. zj.	741.9	65	brezvetr.	miglia
• 2. pop.	740.2	101	sr. jug	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 10,5°, norm. 13,5 Padavina v 24 urah 4,8 mm.

Konrad Stefan

kustos c. kr. licealne knjižnice

danes ob 1/2 dopoldne v 56. letu starosti nenadoma umrl

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se bodo v četrtek, 13. t. m. ob 4. popoldne v hiši žalosti na Bleiweisovi cesti št. 22, slovensno blagoslovili, nato pa prepeljali na pokopališče k Sv. Križu, kjer se počne v večnemu počitku.

SV. zadušna maša se bo služila v petek, 14. t. m. ob 10. dopoldne v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja. Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin

V Ljubljani, 11. maja 1909.

Lepe rake

kupuje po najboljših cenah F. Kollman, „Zum roten Krebs“, Gradec, Sackstrasse 12. 1882-1

Sobnoslikarska in pleskarska tvrdka Speletič & Remžgar

Rimska cesta štev. 16 v Ljubljani

se priporočata slavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela v Ljubljani kakor na deželi.

Delo solidno!

1296 7

Cene primerne!

No I 335/9/1

1883-1

Prostovoljna sodna dražba premičnin in nepremičnin.

Pri c. kr. okrajsnem sodišču v Gornjem gradu so po prošnji lastuice Marije Moser v Radmirju pri Šv. Francišku Ksav. v Savinjski dolini naprodaj po

prostovoljni javni dražbi

razne premičnine in sledovi nepremičnin, in sicer vl. št. 97 in 122 kat. obč. Radmirje, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 24000 K. Dotična zemljišča so se sodnisko ceniila nad 30000 K.

Dražba se bo vršila dne 26. maja t. l. ob 9. uri pri c. kr. okrajsnem sodišču v Gornjem gradu.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

To posestvo je posebno pripravno za trgovce in gostilničarje ker se nahaja na razpotju treh okrajskih cest in se je že skozi 11 let trgovska in in gostilničarska obrt z najboljšim uspehom izvrševala.

Posestvo obstoji iz lepe enoučneprostorne hiše z velikimi prostori za trgovino, gostilno, c. kr. poštni urad, 5 drugih stanovanj in sob, pravtrenne kleti z popolno trgovinsko in gostilničko opravo.

Poleg te hiše se nahaja veliko enoučneprostorno ge podarake poslopje z hlevi za konje, govedo, svinje in perutnino, ledvičica, koglišča, zadončni vrt z zelenjakom, ki meri ar 17-68, travnik in njiva pa ar 81-34. Varičino 2400 K. v gotovini ali v pupil. vrednostnih papirjih je vložiti v roke sodišča, od dražbenega izkušila se plača na dan prejema znesek 10.000 krov, ostanek po dogovoru.

Dražbeno pogope je mogoče vpogledati pri sedniji odd. I. ali pa pri posestnici v Radmirju.

C. kr. okrajno sodišče Gornjem gradu odd. I.

dne 26. aprila 1909.

Viljem Marzolini, zasebnik, in njegova žena, naznanjena v lastnem imenu in v imenu svoje vnukine Edvike Marzolini vsem sočutvočno prečaščno vest, da je njih sin

Viljem Marzolini

nadporočnik pri 72. pohet. polku

včeraj popoldne ob treh po dolgem trpljenju na Dunaju bil poklican v boljše življenje.

Pogreb bo jutri na Dunaju. Sv. zadušne maše se bodo služile jutri v farni cerkvi pri Šv. Jakobu, 14. maja pa v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja 1890

V Ljubljani, 12. maja 1909.

Potri najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je naš ljubljeni soprog, oče, star oče, stric in tast, gospod

Martin Seljak

mirzar

včeraj, dne 11. t. m. ob treh popoldne ob dnežni mučni bolezni, previden s zakramenti za umirajoče v 64. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bude v četrtek, dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice v Ljubljani, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljenega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin

V Ljubljani, dne 11. maja 1889.

Zaludoči ostali

Brez posebnega obvestila.

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

1889

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je bila edini izdelovalec za slovensko deželo Jvan Jelačin na Glincih pri Ljubljani.

Ravnatom se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: Ivan Jelačin v 1653-6

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zubok in postajalište Zagorjanske železnice Kopališče Stubica. Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C topote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischijs, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudativnih živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gosdin park, najlepša okolica. Najočnejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITA

Soba od K 1—naprej. Pojasnila in prospekt daje Kopališka uprava Kopališče Stubica na Hrvaškem. Pošta Zubok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon. 1510-7

Stroje za košnjo, mlatilnice, slamoreznice, vratila, travniške brane in pluge

najboljše vrste in po najnižjih cenah
priporoča dobro znana veletrgovina z železnino

Fr. Stupica, Ljubljana

(zraven „Figabirta“)

Velika zalog železniških šin, portland in roman cementa, vodovodnih cevij i. dr. 1449-6

Modni salon

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana
priporoča cenjenim damam 1591-7

elegantne klobuke

vsakourstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fino in ceno.

Zunanja naročila točno.

Podružnica v Kranju.

Zalni klobuki
vedno
zalogi.

Stavbno in umetno kamnoseživo s strejnimi obratami

Feliks Toman

Ljubljana Rosljeva cesta
št. 30.
Največja zalog

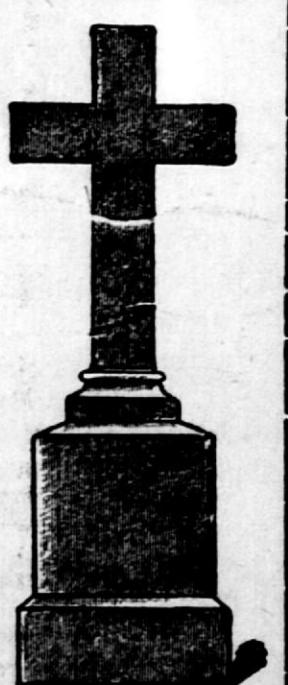
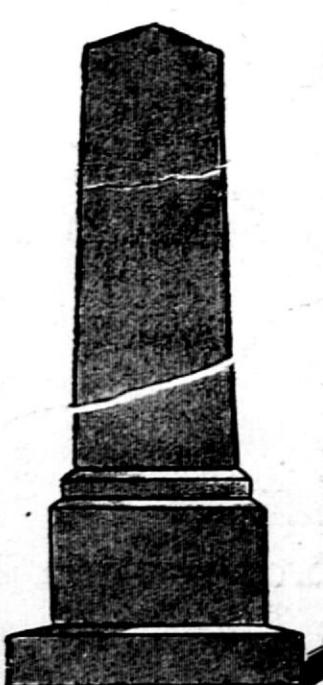
nagrobnih spomenikov

od marmorja, črnega granita in labradorija. 1795-2

Izvršuje rakve od betona, okvire za gomilce in vsakoršne izdelke od umetnega kamena, stopnice in dr. stavbna dela. Različne plošče za pokljuščevanje. Tlak od granita in hednik od porfirja.

Najboljša izvršitev, nizke cene.

Načrti in proračuni brezplačno.

za ureditev pogrebnih sprevodov v Ljubljani in na deželi po tako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri

FRANC VIDALIJU

Prešernove ulice, Ljubljana.

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubljani, Kongresni trg štev. 13
se priporoča za vsa v svojo stroko
349 spadajoča dela. 14

Jedelje prave gorske in
telovadške čevlje.

Ravnokar je izšel
1799 4 zanesljivi najnovejši

VOZNI red

veljaven od majnika do oktobra.
Radi lične majhne oblike je za turiste
in izletnike posebno pripraven.

Dobiva se za 20 vinarjev pri

Fr. Igliču
v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

Pristni kranjski
lanenoooljnati firnež

Oljnate barye

v posodicah po $\frac{1}{2}$, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznano in strokovno
preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-35
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.

Zahvaljuje cenike!

Zelo važno za trgovce:

Kupuje le pri domačih slovenskih tvrdkah!

Cenjenim trgovcem v mestu in na deželi naznjam, da sem poleg svoje
detajline trgovine uvedel veliko dobro sortirano zalogo na debelo, in sicer
vse vrste papirnatih izdelkov, uradniške in šolske potrebščine, posebno
pa sem se založil z

galanterijskim in norimberškim blagom
ter drobnino. 3726-30

Največja zalog mašnih in trgovskih knjig.

Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za
leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda
mojo krasno kolekcijo, ki jo pošljem franko na ogled.

Ker mi je vsled ugodnih sklepov v večjih množin blaga z največjimi
tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizko ceno, se priporočam za
cenjena naročila

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.

Na drobno in debelo:

Kupuje le pri domačih razglednicah.

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586 10

Najlepša in najcenejša birmanska darila.

Prodaja jih: 860-28

Fr. Čuden,

urar in trgovec

v Ljubljani

delničar in zastopnik
švicarskih tovarn
„Union“ v Bielu in
Ženevi.

Za pomladansko in letno sezono

velikanska zalog

1157 19

narejenih oblek

In modernega blaga za naročila po meri.

Priznane fino postrežbe.

Stalne, najniže cene.

A. KUNIC

Dvoraki trg štev. 3. Dvoraki trg štev. 3.

Podružnica: Novo mesto, Dolenjsko.

Prvi slovenski POGREBNI ZAVOD

za ureditev pogrebnih sprevodov v Ljubljani in na deželi po tako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri

FRANC VIDALIJU

Prešernove ulice, Ljubljana.

se priporoča slavnemu občinstvu

zahvaljuje cenike!

JOSIP TURK

lastnik prvega slovenskega
pogrebnega zavoda.

